

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā Nr. 1-5/259

Valsts policijai
pasts@vp.gov.lv

Latvijas Republikas pašvaldībām

**Valsts bērnu tiesību aizsardzības
inspekcijai**
pasts@bti.gov.lv

Izglītības kvalitātes valsts dienestam
ikvd@ikvd.gov.lv

Datu valsts inspekcijai
pasts@dvi.gov.lv

Veselības inspekcijai
vi@vi.gov.lv

*Par cietušā statusu bērnam
administratīvā pārkāpuma procesā*

Saskaņā ar Tiesībsarga likuma 11. panta 4. punktu viena no tiesībsarga funkcijām ir atklāt trūkumus tiesību aktos un to piemērošanā, kā arī veicināt šo trūkumu novēršanu jautājumos, kas saistīti ar cilvēktiesību un labas pārvaldības principa ievērošanu.

Tiesībsargs ir konstatējis praksi, ka administratīvā pārkāpuma procesā, ja pārkāpums ir vērsts pret bērnu, dažkārt netiek pieņemts lēmums par bērna atzīšanu par cietušo, bet bērnam tiek noteikts statuss – persona, kurai nodarīts kaitējums. Ja bērns nav atzīts par cietušo, bērna pārstāvim nav iespēju pārstāvēt bērnu administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanā, saņemt lēmumu (par administratīvā pārkāpuma procesa izbeigšanu vai par soda piemērošanu personai, kura izdarījusi pārkāpumu), to pārsūdzēt, vērsties tiesā par bērnam nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu u.c.

Lēmumu par cietušā statusa piešķiršanu pieņem uz personas lūguma pamata. Amatpersona vai augstāka amatpersona informē personu par tās tiesībām izteikt šādu

lūgumu.¹ Administratīvās atbildības likums nenosaka veidu un apjomu, kādā amatpersonai vai augstākai amatpersonai ir jāinformē persona par tās tiesībām izteikt lūgumu par cietušā statusa piešķiršanu.

Tiesībsargs ir secinājis, ka bērna likumiskais pārstāvis nelūdz piešķirt bērnam cietušā statusu, jo nav informēts, ka tāds lūgums ir jāizsaka vai jāiesniedz rakstiski amatpersonai, kura virza administratīvā pārkāpuma procesu. Bērna likumiskais pārstāvis paļaujas, ka tas ir pašsaprotami, ka situācijā, ja pret bērnu ir veikts pārkāpums, bērns ir cietis un amatpersona bērnam piešķirs cietušā statusu. Turklāt ir konstatēts, ka gadījumā, ja administratīvā pārkāpuma procesā bērnu pārstāv bāriņtiesas darbinieks, arī tad netiek lūgts bērnu atzīt par cietušo, jo par minēto pienākumu bāriņtiesas darbiniekiem nav zināms.

Pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 65.² panta 3. punktā noteikto, ka Tiesībsarga birojs iesniedz priekšlikumus, kas veicina bērna tiesību ievērošanu, aicinu amatpersonas visos gadījumos, ja pārkāpums vērsts pret bērnu, administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros informēt bērna likumisko pārstāvi par viņa tiesībām lūgt atzīt bērnu par cietušo.

Lūdzu **Valsts policiju** informāciju nodot darbam visām reģionālajām pārvaldēm un iecirkņiem.

Lūdzu **pašvaldības** informāciju nodot darbam pašvaldības policijai un administratīvajai komisijai, kā arī informēt bāriņtiesu.

Tiesībsarga pilnvarojumā
Bērnu tiesību nodaļas vadītāja

Laila Grāvere

Laila Henzele 67686768
laila.henzele@tiesibsargs.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

¹Administratīvās atbildības likuma 126. panta pirmā daļa.